



?

?

?

?

?

20  
คำถาม

?

กับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชน



# 20 คำถาม

กับการเข้าซื้อเสนอกฎหมายโดยประชาชน





เรื่อง

# 20 คำถาม

## กับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชน

**ปีที่พิมพ์** มิถุนายน 2565  
**จำนวนหน้า** 48 หน้า  
**พิมพ์ครั้งที่ 1** จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม  
**จัดทำโดย** กลุ่มงานผลิตเอกสาร  
สำนักประชาสัมพันธ์  
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร  
เลขที่ 1111 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี  
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300  
โทร. 0 2242 5900 ต่อ 5481-2

**เรียบเรียง** นางสาวสวรรณ เพ็ชรไทย  
**พิมพ์ข้อมูล** นางสาวเสาวลักษณ์ ธนชัยภักดิ์  
**ศิลปกรรม** นางสาวสิริวรรณ นันทะมิ  
นายมานะ เรืองสอน

---

**พิมพ์ที่** สำนักการพิมพ์  
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร



# คำนำ

จุลสาร เรื่อง **“20 คำถามกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชน”** จัดทำขึ้นตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 - 2565 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ โครงการผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย องค์กรรัฐที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ และบทบาทหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

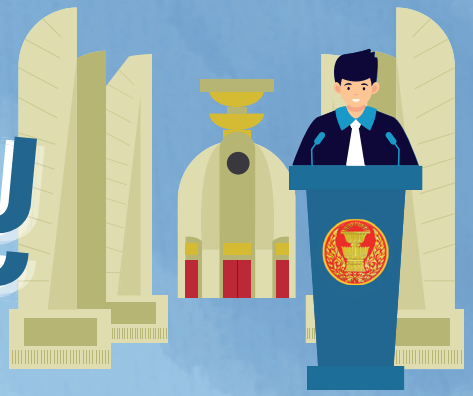
เนื้อหาภายในเล่มจะเกี่ยวกับความหมาย กระบวนการ ขั้นตอน การเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชน ที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จุลสาร **“20 คำถามกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชน”** จะเป็นสื่อกลางในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนิติบัญญัติ โดยเฉพาะการตรากฎหมายให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชน เป็นกฎหมายของประชาชนตามที่ภาคประชาชนมุ่งหวัง

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

มิถุนายน 2565

# สารบัญ



บทนำ

6

## คำถามที่ 1

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายคืออะไร

8

## คำถามที่ 3

รัฐธรรมนูญฉบับใดที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอกฎหมาย

12

## คำถามที่ 5

กฎหมายใดที่กำหนดหลักเกณฑ์กระบวนการ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

16

## คำถามที่ 7

ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีบทบาทอย่างไร

20

## คำถามที่ 9

ขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีอะไรบ้าง

24

## คำถามที่ 2

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีความสำคัญอย่างไร

10

## คำถามที่ 4

กฎหมายประเภทใดที่ประชาชนเสนอได้

14

## คำถามที่ 6

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2556 กับ พ.ศ. 2564 มีความแตกต่างกันอย่างไร

18

## คำถามที่ 8

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีอะไรบ้าง

22

## คำถามที่ 10

เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีอะไรบ้าง

26



### คำถามที่ 11

หากเสนอร่างกฎหมายไปแล้ว สามารถแก้ไขได้หรือไม่

28

### คำถามที่ 13

หากร่วมลงชื่อเสนอกฎหมายจะมีผลกระทบใดตามาหรือไม่

32

### คำถามที่ 15

ต้องรวบรวมรายชื่อให้ครบ 10,000/50,000 คน ภายในกี่วัน

36

### คำถามที่ 17

เอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน สามารถเสนอกฎหมายได้หรือไม่

40

### คำถามที่ 19

ถ้ายุบสภา/เลือกตั้งใหม่ ร่างกฎหมาย จะได้รับการพิจารณาต่อหรือไม่

44



### คำถามที่ 12

เข้าชื่อเสนอกฎหมายทางออนไลน์ได้หรือไม่

30

### คำถามที่ 14

ตรวจสอบรายชื่อผู้ร่วมเสนอกฎหมายได้ที่ไหน

34

### คำถามที่ 16

กรณีที่ยกชื่อไม่ครบ 10,000/50,000 คน

38

### คำถามที่ 18

เอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วน จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาในสภาได้เลยหรือไม่

42

### คำถามที่ 20

ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้จากที่ไหน

46

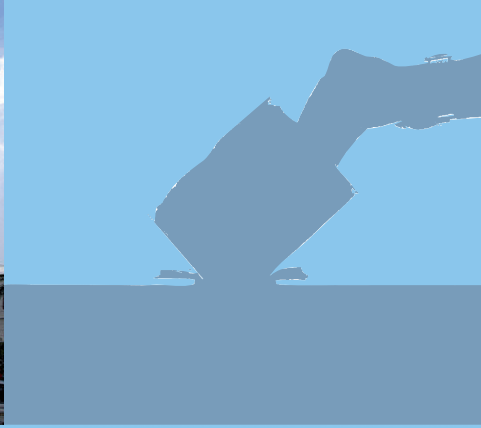


# 20 คำถาม

## กับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชน

การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยได้กำหนดอำนาจสูงสุดหรืออำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ซึ่งเดิมประชาชนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมการปกครองในระบบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) ในการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม บัญญัติกฎหมายที่เป็นเจตจำนงร่วมกัน แต่เมื่อจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น เป็นเรื่องยากที่จะให้ประชาชนทุกคนใช้อำนาจอธิปไตยด้วยตนเอง จึงเปลี่ยนรูปแบบมาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทน (Indirect Democracy or Represent Government) โดยประชาชนเลือกผู้แทนมาทำหน้าที่แทน ผู้แทนมีหน้าที่ร่วมกันกำหนดผู้ปกครอง(รัฐบาล) นโยบาย และวิธีการปฏิบัติตามนโยบาย

ทั้งนี้ การเลือกผู้แทนจะมีประสิทธิภาพสูงสุด เจ้าของอำนาจจะต้องติดตามควบคุม และตรวจสอบการทำงาน ควบคุมไปด้วย ซึ่งเรียกว่า “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” (Political Participation) ผ่านวิธีการที่หลากหลาย อาทิ การออกเสียงประชามติ การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่า การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกลไกที่ทำให้ประชาชนกับรัฐได้มีโอกาสสื่อสารและประสานผลประโยชน์ร่วมกันในการดำเนินนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ให้เป็นไปตามเจตจำนงของประชาชนมากขึ้น อันเป็นการส่งเสริมและพัฒนาระบอบประชาธิปไตย เป็นระบอบการเมืองที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด



รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการนิติบัญญัติ ดังปรากฏในหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 77 ที่บัญญัติให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตรากฎหมาย ด้วยการร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอข้อเสนอนะต่อประเด็นการรับฟังความคิดเห็นหลักการของร่างพระราชบัญญัติ หรือต่อตัวร่างพระราชบัญญัติก่อนเข้าสู่กระบวนการตราพระราชบัญญัติ และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามมาตรา 133 (3) และเสนอผู้ติข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา 256 (1) ประกอบกับการประกาศใช้พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564 ที่มีจุดมุ่งหมายอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยการเพิ่มกลไกช่วยเหลือในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

จูลสาร **“20 คำถามกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชน”** จึงขอนำเสนอความหมาย กระบวนการ ขั้นตอน การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยประชาชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะการตรากฎหมายออกมาบังคับใช้ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชน





**การเข้าชื่อ**เสนอกฎหมาย  
คืออะไร

# การเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย

การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (The initiative process) คือ **กระบวนการ** ที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง โดยการที่ประชาชนจำนวนหนึ่ง มีเจตนาหรือความต้องการเช่นเดียวกันเพื่อที่จะให้มีกฎหมาย หรือแก้ไข เปลี่ยนแปลงกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งมาร่วมเข้าชื่อกัน เมื่อมีผู้เข้าชื่อครบ ตามจำนวนที่กฎหมายของแต่ละประเทศกำหนดแล้ว ก็จะสามารถเสนอกฎหมายได้ ซึ่งประเภทของกฎหมายที่เสนอได้นั้นแต่ละประเทศกำหนดไว้ต่างกันออกไป





**การเข้าชื่อ**เสนอกฎหมาย  
มีความสำคัญอย่างไร

# การเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย โดยประชาชน

เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนใช้สิทธิทางการเมืองโดยตรงในกระบวนการนิติบัญญัติ (Direct Political Right) ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยทางตรง โดยไม่ต้องผ่านผู้แทนของประชาชน คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันสอดคล้องกับหลักการในระบอบประชาธิปไตยที่เป็นการปกครองโดยประชาชน และเพื่อประชาชน



# 3

**รัฐธรรมนูญฉบับใด**  
**ที่เปิดโอกาส**

ให้ประชาชนเสนอกฎหมาย

# รัฐธรรมนูญ

ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอกฎหมาย

## รัฐธรรมนูญ 2550

ให้สิทธิแก่ประชาชนในการ  
เข้าชื่อเสนอกฎหมายพร้อมกับ  
ส่งเสริมการใช้สิทธิของประชาชน  
ในการเสนอร่างกฎหมายให้  
สะดวกขึ้นด้วยการลดจำนวน  
ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง  
ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
จาก 50,000 คน เป็นไม่น้อยกว่า  
10,000 คน และให้ประชาชน  
50,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอ  
ขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ

1

## รัฐธรรมนูญ 2540

กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง  
ไม่ต่ำกว่า 50,000 คน  
มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อ  
ประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภา  
พิจารณากฎหมายตามที่  
กำหนดไว้ในหมวด 3 สิทธิและ  
เสรีภาพของชาวไทย และหมวด 5  
แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

2

## รัฐธรรมนูญ 2560

ให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วม  
ทางการเมืองของประชาชน  
ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและ  
เสนอญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ  
รวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชน  
ร่วมแสดงความคิดเห็น  
เสนอข้อเสนอแนะต่อหลักการ  
ร่างพระราชบัญญัติ หรือต่อตัว  
ร่างพระราชบัญญัติ  
ก่อนเข้าสู่กระบวนการ  
ตราพระราชบัญญัติด้วย

3



# 4

**กฎหมาย** ประเภทใด  
ที่ประชาชนสามารถ**เสนอได้**

# รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

กำหนดให้ประชาชนเสนอกฎหมายได้ 2 ประเภท

## ร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา 133 (3) กำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง  
จำนวนไม่น้อยกว่า 10,000 คน เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่มี  
หลักการเกี่ยวกับหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชน  
ชาวไทย หรือ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ



## ร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 256 (1) กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า  
50,000 คน แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้ แต่จะเสนอแก้ไข  
เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครอง  
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข  
หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบรัฐไม่ได้





# 5

**กฎหมาย**ใดที่กำหนด  
หลักเกณฑ์ กระบวนการ  
และวิธีปฏิบัติ  
ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

# กฎหมาย

ที่กำหนดหลักเกณฑ์  
กระบวนการ และวิธีปฏิบัติ  
ในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย



## รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

กำหนดให้ประชาชนสามารถเข้าเสนอชื่อกฎหมาย  
ได้ตามหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพ  
ของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ  
และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ



## พระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พุทธศักราช 2564

กำหนดหลักเกณฑ์ กระบวนการ  
และวิธีปฏิบัติ  
ในการเข้าเสนอชื่อกฎหมาย



พระราชบัญญัติ  
การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ  
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ได้มี ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔  
ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว  
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า  
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม  
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
พ.ศ. ๒๕๖๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นวันถัดจากวันตราพระราชบัญญัติ  
ขึ้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑  
๔ ในพระราชบัญญัตินี้  
"ขงกฎหมาย" หมายถึง "กรณเข้าชื่อเสนอ"





พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
พ.ศ. 2556 กับ พ.ศ. 2564  
**มีความแตกต่างกัน**อย่างไร

# ความแตกต่าง

## พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2556 กับ พ.ศ. 2564

นับตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม 2564 พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564 มีผลบังคับใช้ทันที โดยมีสาระสำคัญ คือ "เปิดทางให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น"

### 1 กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

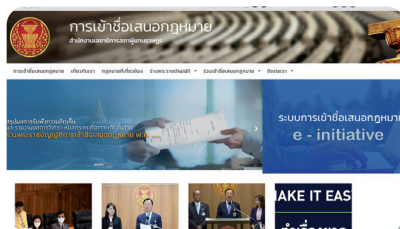
- การจัดทำร่างกฎหมาย
- การรวบรวมเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย



### 2 ไม่ต้องใช้สำเนาบัตรประชาชน



### 3 เปิดระบบการเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายทางออนไลน์



# 7

ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
**สำนักงานเลขาธิการ**  
**สภาผู้แทนราษฎร**  
**มีบทบาทอย่างไร**

# บทบาทสำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร

ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
พ.ศ. 2564

# 1

## การจัดทำ ร่างกฎหมาย

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 20 คน  
เข้าชื่อร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการ  
สภาผู้แทนราษฎร จัดทำให้

# 2

## รับและรวบรวม หลักฐาน การเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย

# 3

## เผยแพร่ และ ประชาสัมพันธ์

เป็นการช่วยเผยแพร่ และเชิญชวน  
ให้คนทั่วไปทราบถึงกฎหมาย  
ที่ประชาชนกำลังเข้าชื่อเสนอ  
และทราบถึงกฎหมายที่อยู่  
ระหว่างการเข้าชื่อเสนอ

# 4

## สร้างระบบการเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย ทางเทคโนโลยี สารสนเทศ (e-initiative)



# 5

## การรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 77

- วิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน และเป็นระบบ
- เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์



**คุณสมบัติ**ของผู้มีสิทธิเข้าชื่อ  
เสนอกฎหมาย **มีอะไรบ้าง**



# คุณสมบัตินี้

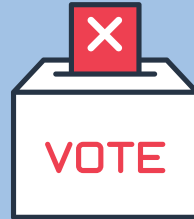
ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และ  
พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
พุทธศักราช 2564



มีสัญชาติไทย



ภิกษุ  
สามเณร  
นักพรต  
นักบวช



อยู่ในระหว่างเพิกถอน  
สิทธิเลือกตั้ง



อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี  
ในวันเลือกตั้ง



ฉ้อฉลหรือ  
หรือฉ้อฉลเพื่อน  
ไม่สมควรประกอบ



ต้องคุมขังตามหมายศาล  
หรือตามกฎหมาย







**ขั้นตอน** การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
**มีอะไรบ้าง**

# 10 ขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

## 1 จัดทำร่างกฎหมาย

- จัดทำด้วยตนเอง
  - ร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการ
    - ไม่น้อยกว่า 20 คน (ร่างพระราชบัญญัติ)
    - ไม่น้อยกว่า 120 คน (ร่างรัฐธรรมนูญ)
- ภายใน 15 วัน

## 2 ตรวจสอบหลักฐาน

- เสนอร่างไม่น้อยกว่า 20 คน
  - ประธานวินิจฉัย
    - ร่างพระราชบัญญัติ
    - ร่างรัฐธรรมนูญ
- ภายใน 15 วัน

## 3 เชิญชวนลงชื่อเสนอกฎหมาย

- จัดทำด้วยตนเอง  
ในรูปแบบกระดาษ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการ  
ให้ครบ 10,000 หรือ 50,000 รายชื่อ ภายใน 1 ปี 90 วัน

## 4 ตรวจสอบหลักฐาน และเนื้อหาภายใน 45 วัน

## 6 บรรจुरะเบียบวาระ การประชุมเพื่อพิจารณา

## 8 วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

## 10 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา บังคับใช้เป็นกฎหมาย

การรับฟังความคิดเห็น  
วิเคราะห์ผลกระทบ

สภาผู้แทนราษฎร  
พิจารณาให้ความเห็นชอบ

พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย



# 10

## เอกสารหลักฐาน

ที่ใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

มีอะไรบ้าง

# เอกสารหลักฐาน

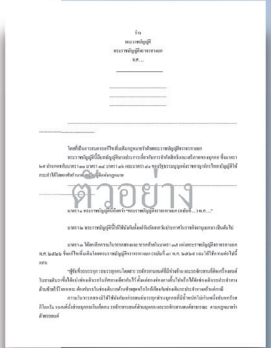
- ที่ต้องใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564



1

## ร่างพระราชบัญญัติ

มีหลักการเกี่ยวกับหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่บัญญัติในมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย



2

## บันทึกหลักการและเหตุผล ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

3

## บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ ของร่างพระราชบัญญัติ



4

## รายชื่อผู้เสนอ

เอกสารแสดงรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 20 คน ซึ่งเรียกว่า "ผู้เสนอ" ที่มีหมายเลขบัตรประชาชนของแต่ละคน พร้อมลงลายมือชื่อผู้เสนอทุกคน





หากเสนอ**ร่างกฎหมาย**ไปแล้ว  
สามารถ**แก้ไข**ได้หรือไม่

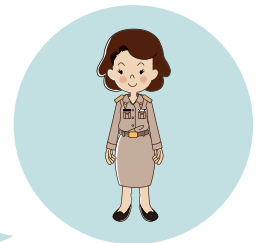


# พระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564 มาตรา 9



ในระหว่างการเชิญชวนให้มีการ  
เข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายสามารถแก้ไข  
ได้หรือไม่คะ

ห้ามแก้ไขหลักการหรือข้อความ  
ในร่างกฎหมายยกเว้นเป็นการ  
แก้ไขข้อผิดพลาดที่ไม่ใช่สาระ  
สำคัญค่ะ



ห้ามแก้ไขหลักการ  
หรือข้อความ  
ในร่างกฎหมาย

# 12

เข้าชื่อ **เสนอกฎหมาย**  
ทางออนไลน์ ได้หรือไม่

# สามารถเข้าช่องทางออนไลน์ได้

ตามพระราชบัญญัติ  
การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
พ.ศ.2564 มาตรา 8  
กำหนดให้ประชาชน  
สามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
ทางออนไลน์ได้

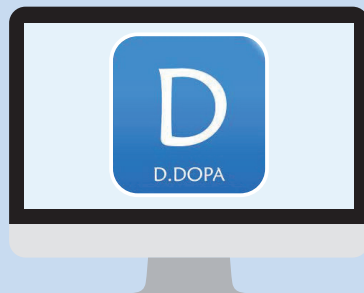


## เข้าชื่อในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

- บัณฑิตความเหมือนการเข้าชื่อเป็นกระดาษ
- ทำให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
- ส่งไปยังช่องทางอิเล็กทรอนิกส์  
ที่ผู้เชิญชวนกำหนด

## การเข้าชื่อทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

- สร้างระบบโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและเปิดระบบเมื่อได้รับคำร้องขอ
- ระบบที่ยืนยันตัวตนและตรวจสอบเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้
- ไม่ต้องลงลายมือชื่อ





# 13

หาก **ร่วมลงชื่อ** เสนอกฎหมาย  
จะมี **ผลกระทบ** ใดตามมาหรือไม่

# หากร่วมลงชื่อ เสนอกฎหมาย

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 133  
ที่ไม่มีใครสามารถห้ามได้ และร่างกฎหมายที่เสนอไม่เป็น  
ความผิดต่อกฎหมายใด

แต่ถ้าหากพบว่า  
มีการปลอมแปลงลายมือชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
จะต้องหักลายมือชื่อปลอมออก และถึงแม้ว่าจะไม่ได้กำหนดโทษ  
ทางอาญาผู้ปลอมลายมือชื่อ ผู้ที่กระทำผิดฐานปลอมลายมือชื่อ  
ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายจะถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นเวลา  
5 ปี นับแต่วันที่ศาลสั่ง (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
พ.ศ. 2564 มาตรา 17)

จะมีผลกระทบใด?



# 14

**ตรวจสอบรายชื่อ**  
ผู้ร่วมเสนอกฎหมาย **ได้ที่ไหน**

# ตรวจสอบ

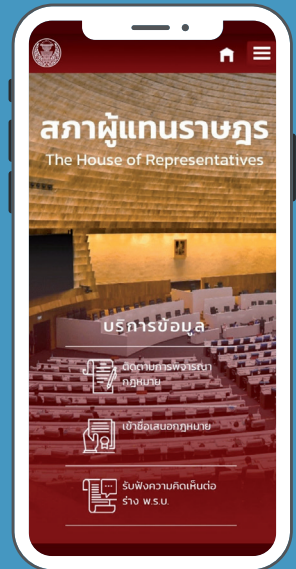


# รายชื่อ

เมื่อผู้เชิญชวนยื่นเอกสารให้สภาครบถ้วนแล้ว  
เจ้าหน้าที่ของสภาจะตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายใน  
45 วัน จากนั้นเจ้าหน้าที่จะประกาศจำนวนและ  
รายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายทั้งหมดผ่านทาง  
เว็บไซต์ของทางรัฐสภา

[www.parliament.go.th](http://www.parliament.go.th) ช่องทางเดียวเท่านั้น

หากตรวจสอบแล้วพบว่ามี การปลอมชื่อ  
สามารถติดต่อ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร  
เพื่อตรวจสอบเอกสารและดำเนินคดีต่อไปได้



**การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย**

การประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ คู่คิดขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ  
ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564

หมายเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก

ค้นหา

ค้นหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ..

จำนวนผู้เข้าชื่อ  
0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 4  
เป็นสมัยที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561

15

ต้อง **รวบรวมรายชื่อ**

ให้ครบ 10,000/50,000 คน

**ภายในที่วัน**

# รูปแบบและระยะเวลา ในการเชิญชวน

1

## กรณีผู้เชิญชวนเป็นผู้รวบรวมเอง

- ไม่กำหนดระยะเวลา สามารถเก็บรวบรวมจนกว่าจะได้ครบจำนวนตามที่กำหนด



2

## กรณีร้องขอให้สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รวบรวม

- ภายใน 1 ปี นับตั้งแต่ยื่นคำขอให้ทางสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รวบรวม
- หากมีผู้เข้าซื้อไม่ถึงจำนวนที่กำหนด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งให้ผู้เชิญชวนดำเนินการหารายชื่อให้ครบภายใน 90 วัน
- หากพ้นกำหนดแล้วยังได้รายชื่อไม่ครบ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะยุติการดำเนินการ
- หากผู้เชิญชวนต้องการเสนอร่างฯ เข้ามาอีก สามารถทำได้แต่ต้องเริ่มกระบวนการใหม่



## ข้อเสนอแนะ

- เพื่อให้ร่างกฎหมายเข้าสู่กระบวนการพิจารณาเร็วยิ่งขึ้น ควรจัดให้มีการเข้าซื้อเสนอกฎหมายให้ได้จำนวนมากไว้ก่อน นับตั้งแต่วันที่ร่างกฎหมายได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 15 ของพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564

# 16

**กรณีใดที่รายชื่อ  
ไม่ครบ** 10,000/50,000 คน

# • กรณีที่รายชื่อ ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ไม่ครบ 10,000 หรือ 50,000 รายชื่อ

1

เอกสารหลักฐานของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
ไม่ครบ 10,000 หรือ 50,000 รายชื่อ

2

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย  
ตรวจสอบเอกสารและหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายแล้วปรากฏว่า

- ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่มีตัวตน
- ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเสียชีวิตก่อนการเข้าร่วมเสนอกฎหมาย
- ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง





# 17

**เอกสารหลักฐาน  
ไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน  
สามารถเสนอกฎหมายได้หรือไม่**



# สามารถเสนอกฎหมายได้

ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564  
มาตรา 12 กำหนดให้ เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎร  
ได้รับเรื่องแล้วต้องดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง  
และครบถ้วนของเอกสารภายใน 45 วัน

หากปรากฏว่าเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน  
จะต้องแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เชิญชวนให้ดำเนินการ  
ให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดแล้วประธานสภาผู้แทนราษฎร  
ยุติดำเนินการและส่งเรื่องไปยังผู้เชิญชวน

# 18

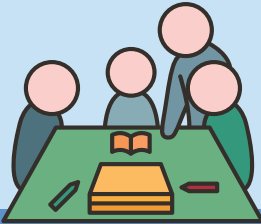
**เอกสารหลักฐานถูกต้อง**  
**ครบถ้วน** จะเข้าสู่กระบวนการ  
**พิจารณาในสภา**  
ได้เลยหรือไม่

เอกสารหลักฐาน  
ถูกต้องครบถ้วน



เมื่อเอกสารหลักฐานในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย  
ถูกต้องครบถ้วน ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่า  
เป็นร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงินหรือไม่

หากเป็นร่างกฎหมาย  
เกี่ยวกับเงิน



จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น  
และวิเคราะห์ผลกระทบ ตามมาตรา 77



นายกรัฐมนตรี  
พิจารณารับรอง



บรรจุระเบียบร่าง  
การประชุม



ไม่อาจเสนอ  
ต่อสภาได้

# 19

ถ้า **ยุบสภา/เลือกตั้งใหม่**  
ร่างกฎหมายจะ **ได้รับการ**  
**พิจารณา** ต่อหรือไม่

# พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564

## ได้เพิ่มบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองร่างกฎหมาย ที่ประชาชนเป็นผู้เสนอ

มาตรา  
**14**



กรณีที่อยู่ของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือยุบสภา ถ้าผู้แทนของ  
ผู้เข้าเสนอชื่อกฎหมาย **ทำหนังสือยืนยันต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร**  
**ภายใน 120 วัน** นับตั้งแต่วันที่เรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลัง  
การเลือกตั้งทั่วไป ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายใหม่  
และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไป  
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร



# 20

## ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

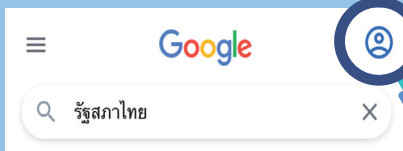
เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ได้จากที่ไหน



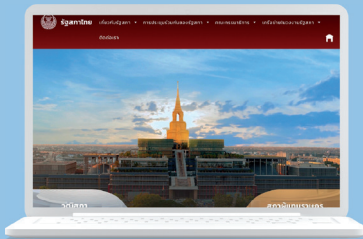
# ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

1



ค้นหาจาก GOOGLE  
"รัฐสภาไทย"

2



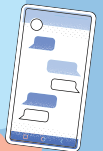
เข้าหน้าเว็บไซต์  
"รัฐสภาไทย"

3



การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

- สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้จากเว็บไซต์รัฐสภาไทย (WWW.PARTLIAMENT.GO.TH) หัวข้อ "การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย" จะมีข้อมูลที่เป็นสาระความรู้เกี่ยวข้องกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และเอกสารหรือแบบฟอร์มที่ต้องใช้ในการเสนอร่างกฎหมายในทุกขั้นตอน





## บรรณานุกรม

- กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- คู่มือเข้าชื่อเสนอกฎหมายสำหรับประชาชน. (17 กรกฎาคม 2564). [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2565 จาก <https://ilaw.or.th/node/5919>
- “พ.ร.บ. การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย” ฉบับใหม่: เปิดทางเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางออนไลน์. (27 พฤษภาคม 2564). [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2565 จาก <https://ilaw.or.th/node/5871>
- พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564. (26 พฤษภาคม 2564). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 138 ตอนที่ 35ก.
- วัชรวิไล ไซยสาร. พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและพหุการเมือง: การเมืองภาคประชาชน. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2565 จาก [https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament\\_parcy/ewt\\_dl\\_link.php?nid=51970&filename=propose\\_law](https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=51970&filename=propose_law)
- <https://web.parliament.go.th/view/5/การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย/TH-TH>

จัดทำโดย กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์  
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร  
<http://www.parliament.go.th>